

Vesannon yhtenäiskoulun lukion opetussuunnitelma 1.8.2025-

4.2 Paikallisesti päätettävät asiat

Lukiossa oppimisen tuki voi olla yhteisöllisiä, opiskeluympäristöön tai yksilölliseen tukemiseen liittyviä ratkaisuja. Tukea järjestetään opiskelijoille monipuolisesti, joustavasti ja vaihtoehtoisia menetelmiä hyödyntäen. Oppimisen tukea voidaan toteuttaa opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti sekä yksilö- että ryhmämuotoisesti. Tuen tavoitteena on oppimisen esteettömyys ja oppimisvaikeuksien ennaltaehkäiseminen.

Tukitoimista, erityisopetuksesta ja niitä koskevista oikeuksista tiedottaminen opiskelijoille ja huoltajille

Lukio tiedottaa uusille opiskelijoille ja heidän huoltajilleen oppimisen ja opiskelun tuesta ja oppimisvaikeuksien huomioimisesta lukio-opinnoissa ja ylioppilaskirjoituksissa. Opiskelijan oikeudesta saada oppimisen tukea tiedotetaan lukuvuosittain koulun viestintäkanavien kautta (mm. Wilma, opinto-opas, ryhmänohjaajan tunnit, henkilökohtaiset keskustelut ryhmänohjaajan, opinto-ohjaajan ja erityisopettajan kanssa ja vanhempainillat). Oppimisen ja opiskelun tuen järjestämisen kannalta on tärkeitä, että tarvittava tieto opiskelijan oppimisvaikeuksista ja tuen tarpeesta siirtyy koulun sisällä. Ryhmänohjaajalla on tieto opiskelijoidensa tuen tarpeesta.

Opiskelijoita ja huoltajia kannustetaan olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä mahdollisesta tuen tarpeesta aineenopettajaan, erityisopettajaan, ryhmänohjaajaan tai opiskeluhuollon henkilöstöön.

Tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen arviointi

Lukiossa kartoitetaan uusien opiskelijoiden oppimistaustaa ja tuen tarvetta. Tietoa tuen tarpeesta saadaan opiskelijalta, huoltajalta sekä siirtotiedoissa. Lakisääteinen tieto tuen tarpeesta ja aiemmin annetusta tuesta siirretään peruskoulusta.

Lukio-opintojen alettua erityisopettaja tai muu asiantuntija teettää opiskelijoilla digitaaliset lukiseulat ja kyselyn omasta oppimisesta. Niiden perusteella erityisopettaja tekee tarvittaessa yksilöttestauksen. Erityisopettaja keskustelee testien tuloksista opiskelijan kanssa ja yhdessä sovitaan tarvittavista tukitoimista. Huoltaja voi osallistua keskusteluun halutessaan.

Aineenopettajat arvioivat opiskelijoiden tuen tarvetta osana omaa opetustaan. Tuen tarve voi

ilmetä esimerkiksi tuntuutuskentelyssä, kotitehtävissä tai kokeen suorittamisessa. Tuen tarve voi liittyä esimerkiksi toiminnanohjaukseen, rauhallisen oppimis-/koeympäristön tai lisäajan tarpeeseen tai muihin erityisjärjestelyihin. Aineenopettaja ilmoittaa mahdollisista havainnoistaan opiskelijalle ja tämän ryhmänohjaajalle sekä ottaa tarpeen vaatiessa yhteyttä erityisopettajaan.

Tukitoimien riittävyttä arvioidaan säännöllisesti myös opintojen edetessä yhteistyössä opiskelijan (ja huoltajan) sekä aineenopettajien kanssa. Tuen tarpeen arviointi vaatii onnistuakseen moniammatillista yhteistyötä.

Tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaaminen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan

Tukitoimet kirjataan Wilmaan ja opiskelijan niin halutessa myös henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Suunnitelmaan kirjataan sovitut tukimuodot, niiden kesto ja arviointikäytännöt. Erityisopettaja tiedottaa opiskelijaa kirjaamisen mahdollisuudesta. Kirjaamisesta vastaavat erityisopettaja, opinto-ohjaaja ja aineenopettaja.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen

Tukitoimien suunnitteluun osallistuu opiskelija itse sekä tarvittaessa hänen huoltajansa. Koululta suunnittelussa ovat mukana esimerkiksi aineenopettaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja ja pedagoginen rehtori. Tukitoimien suunnittelussa voidaan konsultoida myös opiskeluhooltohenkilöstöä ja muita yhteistyötahoja. Mikäli opiskelijalla on oikeus ja tarve erityisjärjestelyihin ylioppilastutkinnon kokeissa, on tuen suunnittelu aloitettava mahdollisimman varhain, usein ensimmäisen lukiovuoden aikana. Opiskelijaa ohjataan erityisjärjestelyiden harjoittelussa lukioaikana.

Opetusjärjestelyissä otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset valmiudet ja tarpeet eri oppiaineissa, ja tavoitteena on vähentää erikseen järjestettävää tukea. Opiskelijoita tuetaan opinto-ohjauksen keinoin ja heitä ohjataan opiskelu- ja itsearviointitaidoissa sekä ajankäytön hallinnassa. Tarvittaessa oppimista voidaan tukea tukiopetuksen, erityisopetuksen ja eriyttämisen avulla. Oppimisvaikeus voi edellyttää myös erityisiä arvioinnin järjestelyjä (esimerkiksi lisäaika kokeessa, osakokeet), erityistä oppimateriaalia tai avustajan käyttöä.

Tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Tukea tarvitsevaa opiskelijaa tavataan säännöllisesti lukuvuosittain ja seurataan tukijärjestelyiden toimivuutta. Erityisopettaja arvioi säännöllisesti oppimisen tuen vaikutuksia yhdessä opiskelijan (ja huoltajan) kanssa sekä ehdottaa tarvittaessa vahvempia tukitoimia.

Erityisopetuksen päätös

Pedagoginen rehtori tekee erityisopetuspäätöksen erityisopettajan lausunnon ja moniammatillisen opiskeluhoitoryhmän käsittelyn pohjalta.

Opiskelijan ja huoltajan kuuleminen erityisopetuksen päätöksessä

Opiskelijaa ja huoltajaa kuullaan ennen erityisopetuspäätöksen tekemistä.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako edellä mainituissa asioissa

Oppimisen tuen toteuttamiseen osallistuvat kaikki koulun opetustyötä tekevät.

Erityisopettaja vastaa lukiseulonnasta, yksilötesteistä, tarvittavan oppimisen tuen määrittämisestä opiskelijan (ja huoltajan) kanssa, aineenopettajien konsultoinnista, hallintopäätöksen mukaisesta erityisopetuksesta sekä ylioppilastutkintolautakunnalle vaadittavien lausuntojen laatimisesta.

Opinto-ohjaaja laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman, johon voi sisällyttää oppimisen tuen muodot, sekä tukee ja opastaa opiskelumenetelmiin, ajanhallintaan ja motivaatioon liittyvissä asioissa. Opinto-ohjaaja sekä ryhmänohjaaja käyvät lukuvuosittaiset henkilökohtaiset keskustelut kaikkien opiskelijoidensa kanssa ja näissä keskusteluissa otetaan esille mm. oppimisen haasteet ja tukitoimien riittävyys.

Aineenopettajat sisällyttävät opetukseensa tarvittavat tukimuodot, huomioivat määritellyt oppimisen tuen muodot arvioinnin yhteydessä ja osallistuvat ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyhakemusten laadintaan oman oppiaineensa osalta.

Opetuksen järjestäjä vastaa oppimisen tuen resursoinnista lukiolain mukaisesti.

Pedagoginen rehtori vastaa erityisopetuspäätöksistä ja niiden edellyttämistä kuulemisista.

Opiskeluhoolto osallistuu moniammatillisesti opiskelijan tukemiseen silloin, kun tarvitaan kokonaisvaltaista tukea.